

REPUBLIKA HRVATSKA
VRHOVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE
Z A G R E B

Broj: Revd 3004/2023-3

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E
R J E Š E N J E

Vrhovni sud Republike Hrvatske u vijeću sastavljenom od sudaca Đura Sesse predsjednika vijeća, Goranke Barać-Ručević članice vijeća i sutkinje izvjestiteljice, mr. sc. Dražena Jakovine člana vijeća, Ljiljane Hrastinski Jurčec članice vijeća i Mirjane Magud članice vijeća, u pravnoj stvari I-tužiteljice F. P. iz Z., OIB: ..., zastupane po punomoćniku D. P., II-tužiteljice M. E.-M. iz Z., OIB: ..., zastupane po punomoćnici F. P., sestri, protiv I-tužene A. M. iz S., OIB: ..., zastupane po punomoćniku D. M., odvjetniku u S., II-tuženika E. M. iz S., OIB: ..., III-tuženika B. M. iz S., OIB: ..., zastupan po punomoćniku M. G., odvjetniku u S., i IV-tuženika E. M. iz S., OIB: ..., radi predaje stana i isplate, odlučujući o prijedlogu I-tuženice za dopuštenje revizije protiv presude Županijskog suda u Splitu broj Gž-2021/2022-3 od 8. ožujka 2023., u dijelu pod st. I. i III. izreke kojim je potvrđena i preinačena presuda Općinskog suda u Splitu broj Ps-150/17 od 22. prosinca 2019., na sjednici održanoj 18. listopada 2023.,

r i j e š i o j e:

Odbija se prijedlog za dopuštenje revizije I-tuženice.

Obrazloženje

1. I-tuženica je podnijela prijedlog za dopuštenje revizije protiv presude Županijskog suda u Splitu broj Gž-2021/2022-3 od 8. ožujka 2023., u dijelu pod st. I. i III. izreke kojim je potvrđena i preinačena presuda Općinskog suda u Splitu broj Ps-150/2017 od 22. prosinca 2019. postavljajući materijalnopravno pitanje koje drži važnim za rješenje spora, ali i za osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni te za razvoj prava u sudskoj praksi, a koje glasi:

"Stječe li jedan sustanar sa stanarskim pravom na točno određenim dijelovima stana nakon smrti drugog sustanara stanarsko pravo po sili Zakona o stambenim odnosima (NN 52/74) i na cijelom stanu bez obzira na rješenje o korištenju dijelova

stana i/ili ugovor o najmu dijela stana odnosno sudsku odluku koja nadomješta takav ugovor?"

2. Kao razloge zbog kojih pitanje smatra važnim za odluku o sporu, osiguranje jedinstvene primjene prava i ravnopravnosti svih u njegovoj primjeni ili za razvoj prava kroz sudsku praksu, predlagateljica se poziva na odluku Vrhovnog suda Republike Hrvatske Rev-1973/1995-2 od 21. prosinca 1995., smatrajući da pobijana presuda odstupa od pravnog shvaćanja izraženog u toj odluci.

3. U odgovoru na prijedlog za dopuštenje revizije tužiteljice predlažu isti odbaciti, podredno odbiti.

4. U prijedlogu za dopuštenje revizije nije riječ o važnom pravnom pitanju u smislu odredbe čl. 385.a st. 1. ZPP ("Narodne novine", broj 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 57/11, 148/11-proč. tekst, 25/13, 28/13, 89/14 i 70/19, 80/22 i 114/22 - dalje: ZPP).

5. Naime, postupajući u skladu s odredbom čl. 385.a i čl. 387. ZPP revizijski je sud ocijenio da pravno pitanje koja je I-tuženica postavila u prijedlogu za dopuštenje revizije nije važno za odluku o sporu jer je predmet spora u ovoj fazi postupka predaja u posjed i isplata tržišne najamnine za dio stana koji I-tužena drži u posjedu bez valjane pravne osnove, dok I-tuženica postavljenim pitanjem problematizira mogućnost proširenja bivšeg stanarskog prava na cijeli stan, o čemu je pravomoćno odlučeno presudom Županijski sud u Splitu broj GŽ 1217/08 od 25. ožujka 2010. kojom je odbijena žalba I-tužene kao neosnovana i potvrđena presuda Općinskog suda u Splitu P-2509/99 od 30. studenog 2006. u dijelu kojim je pod t. II. izreke odbijen protutužbeni zahtjev I-tužene kojim je zatraženo da se utvrdi da je I-tužena stekla status zaštićenog najmoprimca i na preostalom dijelu stana preko površine od 45 m²; a u odnosu na koju drugostupanjsku presudu I-tužena tada nije podnijela izvanredni pravni lijek.

6. Treba istaknuti da je i Europski sud za ljudska prava u predmetu Jelčić Stepinac protiv Republike Hrvatske (broj zahtjeva 16087/18), presuda od 26. rujna 2023., ponovio da pravna sigurnost pretpostavlja poštovanje načela res iudicata, to jest, načela pravomoćnosti presuda. Na temelju tog načela nijedna stranka nije ovlaštena tražiti preispitivanje pravomoćne i obvezujuće presude samo radi ostvarivanja ponovnog suđenja i nove odluke o predmetu. Viši sudovi svoju ovlast za preispitivanje ne bi trebali koristiti radi provođenja novog ispitivanja. Preispitivanje ne bi trebalo biti "prikriveni pravni lijek"- a puka mogućnost da postoje dva mišljenja o predmetu nije dostatan razlog za ponovno ispitivanje predmeta. Odstupanje od tog načela opravdano je samo kada je to nužno značajnih i uvjerljivih okolnosti. Navedeno ne vrijedi samo kod donošenja nove odluke koja ukida raniju pravomoćnu odluku, već i onda kad odluka donesena u drugom postupku raniju odluku lišava pravnog učinka.

7. Slijedom navedenog, kako u ovoj pravnoj stvari nisu ispunjene pretpostavke za postupanje revizijskog suda propisane odredbom čl. 385.a st. 1. ZPP, valjalo je na temelju odredbe čl. 389.b st. 1. i 2. ZPP, riješiti kao u izreci.

Zagreb, 18. listopada 2023.

Predsjednik vijeća:
Đuro Sessa, v.r.